

Pestprotocol Koningin Wilhelmina school

1. Grondslag voor het pestprotocol

- **Identiteit van de Koningin Wilhelminaschool:**

Het gebod uit Lukas 10:27 : 'Gij zult de Heere, uw God, liefhebben, uit geheel uw ziel, en uit geheel uw kracht, en uit geheel uw verstand; en uw naaste als uzelf' heeft ook consequenties voor de omgang met elkaar. Daarom vinden wij het belangrijk dat kinderen rekening met elkaar houden, geduld met elkaar hebben en vergevingsgezind zijn. We besteden hier in de groepen dan ook veel aandacht aan.

- **Doel van het pestprotocol**

- Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan

2. Plagen of pesten

Iemand van zijn fiets aftrekken: dat kan plagen zijn. Maar ook pesten. Het is plagen als de kinderen aan elkaar gewaagd zijn: de ene keer doet de ene iets onaardigs, een volgende keer is het een ander. Het is een spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend. Bovendien duurt het nooit echt lang. Door elkaar te plagen leer je zelfs om met conflicten om te gaan. Het hoort bij het groot worden.

Pesten kan beginnen als een spelletje, als iets leuk om te doen. Het gepeste kind voelt zich erg ongemakkelijk door het pesten. Het lukt hem/haar niet terug te plagen, een grapje te maken of onverschillig te blijven. Degene die gepest wordt, wordt heel erg bang en verdrietig en voelt zich hulpeloos. Vaak is er een groepje kinderen dat meedoet met de pestkop, ze lachen wanneer de pester iets gemeens doet maar durven zelf niets te doen.

Pesten is bedreigend en het gebeurt niet zomaar een keer, maar iedere dag weer, soms een jaar of langer achter elkaar. Bij pesten wordt een slachtoffer uitgezocht om de baas over te spelen op een heel bedreigende en gemene manier. De pestkop misbruikt zijn macht.

Meestal hebben de pestende kinderen niet in de gaten hoe afschuwelijk het pesten is voor degene die gepest wordt. Terwijl het gepeste kind vreselijk bang is voor de pauze of niet op straat durven spelen, ziet de pester het als een lolletje. Pesten lijkt dus op plagen maar er zijn grote verschillen.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons.

Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

• **Voorwaarden:**

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen:
 - leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep)
 - leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Er is voor de school een vertrouwenspersoon aangesteld. Deze persoon verdiept zich in de problematiek van het pesten.

Voorbeelden van pesterijen:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- somatische klachten

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

3. Hoe willen wij daar op de Koningin Wilhelmina school mee omgaan?

- Op school werken we wekelijks met de Kanjertraining een methode die de sociaal en emotionele ontwikkeling van kinderen stimuleert.
- Daarnaast wordt tijdens de eerste zes weken van het schooljaar door de leerkrachten een programma aangeboden, waarbij onder andere de schoolregels worden besproken en de groepsregels worden vastgesteld. Tijdens de informatieavonden voor de ouders, besteedt de leerkracht ook aandacht aan het bovenstaande.
- Er wordt gebruik gemaakt van verschillende (samen)werkvormen als kringgesprekken, het voorlezen of vertellen van verhalen, rollenspelen en andere spelvormen.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd.
- Jaarlijks wordt in iedere groep de sociomatrijs afgenomen. De kinderen worden dan bevraagd over met wie ze graag samen spelen of samen werken. Vervolgens ontstaat een overzicht van populaire kinderen, controversiële kinderen, gemiddelde kinderen, genegeerde kinderen, verworpen kinderen. De leerkracht biedt aan de hand van dit overzicht hulp aan de diverse groepen kinderen. (Zie bijlage sociomatrijs)
- De vragenlijst " De veilige school" wordt incidenteel afgenomen. De leerling vult dit formulier individueel in, de leerkracht scoort de lijst, signaleert probleemgebieden en beoordeelt waar hulp en begeleiding nodig is.
- (zie bijlage "de veilige school")
- Bij het oplossen van conflicten gaan we uit van de 'win-win' oplossingen (zie bijlage).
- Ieder collega is vrij naast het sociomatrijs de eenvoudige pesttest (bijlage 4) af te nemen. Deze test kan ook afgenomen bij vermoedelijk voorkomen van pestgedrag.
- Leerlingen, leerkrachten, directie en ouders zorgen in samenwerking met elkaar voor de bewaking van een goed pedagogisch klimaat waarbij de nadruk gelegd wordt op 'goed gedaan' en het geven van complimenten.

4. Plan van aanpak:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

- je mag niet klikken, maar..... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

- Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer en veiligheid in de groep.
- School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

5. Schoolregels van De Koningin Wilhelmina school

Allereerst zijn er de basisregels van de Kanjertraining, aangevuld met een paar regels.

- Omdat alles door God is gemaakt gaan we er met respect mee om.
- Met elkaar zorgen we dat alles netjes blijft
- We zijn rustig in de school
- We hebben plezier met elkaar
- We werken samen
- We doen mee
- Vertrouwen: Ik ben te vertrouwen; ik vertrouw de ander
- We zijn beleefd tegen volwassenen
- We zetten ons in voor onze taak

Naast de schoolregels, die zichtbaar in de school ophangen zijn er nog de groepsregels. Deze worden in overleg met de leerlingen vastgesteld.

Zowel schoolregels als groepsregels zijn zichtbaar in de klas opgehangen. Daarnaast hangen de schoolregels, ondersteund door prenten, in de gemeenschappelijke ruimten en de gangen.

6. Aanpak van de ruzies en pestgedrag in 4 stappen

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

STAP 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).

STAP 4:

Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

7. Consequenties:

- De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten. In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.
- De leerkracht neemt duidelijk een stelling in. De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn / haar gedrag:

FASE 1:

- Time-out op een vast afgesproken plaats. (binnen school, op het plein)
- Een of meerdere pauzes binnen blijven
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Door gesprek: bewustwording van wat de pester met het gepeste kind uithaalt
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

FASE 2:

- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de 'Dit-kan-niet' map (zie bijlage) en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem. De intern begeleider is bij dit gesprek aanwezig.

FASE 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.
- De intern begeleider blijft betrokken en coördineert. De directie wordt op de hoogte gesteld.

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Deze beslissing wordt genomen na een intervisie vergadering en met instemming van het team.

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Directie neemt contact op met de leerplicht ambtenaar.

8. De begeleiding

De begeleiding geven we op De koningin Wilhelmina school via een drie-sporenbeleid:

- Begeleiding van de gepeste leerling
- Begeleiding van de pester
- Begeleiding van de andere kinderen van de groep

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling.
- Het gepeste kind niet overbeschermen. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten ((baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Straffen als het kind wel pest / belonen als kind zich aan de regels houdt.

- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? (bijv. problematische thuissituatie, buiten gesloten voelen, jaloezie, verveling, baas willen zijn (macht), voortdurend de competitie aan gaan, in een niet passende rol worden gedrukt).
- In overleg met de Intern Begeleider hulp inschakelen; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; SMW-er

Begeleiding van andere kinderen in de groep

- De kinderen middels gesprekken bewust maken van de invloed die ze (kunnen) hebben ten aanzien van het voortbestaan of het stoppen van het pestgedrag
- De kinderen stimuleren om voor zichzelf op te komen
- De kinderen stimuleren om voor een ander op te komen
- De sterke kanten van de gepeste leerling benadrukken
- Samen spelen en samen werken met het gepeste kind stimuleren door bijvoorbeeld voor de pauze een buitenspeelplan te maken (wie speelt met wie, wat en waar)
- Kinderen aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor het behoud van een goede sfeer in de groep
- Herhalen van de school- en groepsregels
- Benadrukken dat kinderen verschillend mogen zijn.

9. Adviezen aan de ouders

• Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

• Ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Besteed extra aandacht aan uw kind
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

- **Alle andere ouders**

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen

10. Computer aanhangsel (of onze eigen afspraken)

Protocol computergebruik voor leerlingen

1. Ik zal nooit zonder toestemming van mijn ouders, meester of juf mijn persoonlijke informatie op Internet doorgeven, zoals: mijn achternaam, adres en telefoonnummer, het werkadres en telefoonnummer van mijn ouders of het adres van school.
2. Ik ga alleen het Internet op als ik daarvoor toestemming heb van mijn leerkracht en ik vertel wat ik wil gaan zoeken.
3. Bij gebruik van een zoekmachine gebruik ik normale woorden (zoektermen). Ik zoek geen woorden die te maken heb met grof woordgebruik, seks of geweld. Bij twijfel overleg ik met de meester of juf.
4. Bestanden van Internet naar je eigen computer halen heet downloaden. Op vragen om te "downloaden" is het antwoord in principe altijd "nee". Ik mag dus geen bestanden downloaden. Als ik twijfel overleg ik met mijn meester of juf.
5. Chatten is op school niet toegestaan. Dat mag alleen als de juf of meester opdracht geeft om te chatten.
6. Ik vertel het mijn meester of juf meteen als ik informatie zie waardoor ik me niet prettig voel.
7. Ik zal nooit afspreken met iemand die ik "online" op Internet heb ontmoet, (chatten mag niet) zonder toestemming van mijn juf of meester.
8. Ik zal nooit een foto of iets anders van mezelf of van een ander per e-mail of telefoon versturen zonder toestemming van mijn leerkracht.
9. Ik zal nooit antwoorden op e-mail berichten die onprettig zijn. Het is niet mijn schuld dat ik zulke berichten krijg en ik vertel het direct aan mijn juf of meester, zodat zij maatregelen kunnen nemen.
10. Als ik per e-mail berichtjes krijg die ik niet leuk of raar vind of die te maken hebben met grof woordgebruik, seks of geweld, dan meld ik dat meteen aan de juf of meester.
11. Ik zal niet onder een andere naam e-mails versturen.
12. Ik weet dat voor het schrijven van een e-mail dezelfde regels gelden als voor het schrijven van een gewoon briefje: netjes en beleefd taalgebruik met zo weinig mogelijk spelfouten.
13. Als mij op Internet gevraagd wordt iets te bestellen (geldt ook voor kosteloze abonnementen), dan is dat in principe altijd "nee".
14. Ik beantwoord alleen post waarvan ik weet waar het vandaan komt en dat ik vertrouw.
15. Als mijn computer vastloopt of ik krijg een virusmelding, dan vertel ik het meteen aan de juf of meester.
16. Iets uitprinten doe ik alleen na toestemming van mijn leerkracht.

17. Voor of na schooltijd en in de pauzes wordt er niet gecomputerd, tenzij met toestemming van de juf of meester.

Als ik dit protocol onderteken, maar me er niet aan houd, vervalt mijn recht om te mogen internetten of e-mailen voor de periode die mijn juf of meester aangeeft.

Naam :

Groep :

Handtekening:

Bijlage:

Bijlage Win-Win oplossing

Op de koningin wilhelmina school mogen wij allemaal verschillend zijn .

Conflicten horen erbij en geven je de mogelijkheid om je verder te ontwikkelen.

Dit betekent dat wij de kinderen de kans geven om zelf hun conflicten op te lossen.

Waarbij de leerkracht een neutrale positie in neemt (niet veroordelend)

De oplossing van een conflict moet in redelijke mate tegemoet komen aan de wensen van de betrokkenen.

Als de oplossing voor beiden goed is, dan spreken we van een win-winoplossing.

Bijlage Stopmethode

Als je wilt dat een ander stopt met "iets" dat jij niet wilt, dan zeg je **Stop**.

De ander moet direct stoppen !

Dit houdt in tot hier en niet verder. Het is dan ook overduidelijk wanneer iemand in overtreding is, dus door een stop heen gaat.

Dit mag direct gemeld worden bij de leerkracht.

De leerkracht roept de betrokkenen bij zich en laat de kinderen samen een win-win oplossing zoeken voor het conflict. Er wordt bewust niet naar de oorzaak gevraagd om welles-nietes situaties te voorkomen. Wel is het goed het kind uit te laten spreken hoe beide kinderen het conflict beleven.

Als de kinderen er niet samen uitkomen, maakt de leerkracht een afspraak om er op een later tijdstip, samen met de betrokkenen, op terug te komen

Bijlage Goed gedaan-/ complimenten –cultuur

Het gewenste gedrag willen wij versterken door het geven van complimentjes.

Een complimentje geeft het kind de uitdaging om hetzelfde gedrag nog eens te vertonen.

Deze goed gedaan cultuur geeft de kinderen zekerheid, duidelijkheid en zelfvertrouwen. Dit zorgt voor een gevoel van veiligheid.

Bijlage: Vragenlijst "de veilige school".

Thermometer "De Veilige School" groep: datum:		klopt	weet	klopt
		wel	niet	niet
1	Ik voel me prettig als ik van huis naar school loop of fiets.	☐	☐	☐
2	Ik voel me prettig rond de school en op het plein.	☐	☐	☐
3	Ik voel me prettig als ik door de school loop.	☐	☐	☐
4	Ik vind het leuk zoals de school eruit ziet.	☐	☐	☐
5	Ik vind het leuk zoals mijn klas eruit ziet.	☐	☐	☐
6	Ik vind het prettig zoals wij in de klas met elkaar omgaan.	☐	☐	☐
7	Kinderen gebruiken lelijke woorden tegen mij.	☐	☐	☐
8	De kinderen zijn voorzichtig met mijn spullen.	☐	☐	☐
9	Ik ben nooit bang voor andere kinderen.	☐	☐	☐
10	Ik heb geen last van andere kinderen die me aanraken, slaan of schoppen.	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐
11	Ik vind de juf / meester aardig.	☐	☐	☐
12	Als ik hulp nodig heb, kan ik bij de juf / meester terecht.	☐	☐	☐
13	Als ik hulp nodig heb, kan ik bij een kind in de klas terecht.	☐	☐	☐
14	Ik weet wat ik moet doen, als ik niet bij mijn juf / meester terecht kan of wil.	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐
15	Ik durf in de klas voor mijn mening uit te komen. (Denk aan hobby's, geloof, gevoel)	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐
16	Er wordt door de juf / meester naar mij geluisterd.	☐	☐	☐
17	Ik vind het prettig als mijn ouders met de juf / meester praten.	☐	☐	☐
18	Ik houd me aan de regels en afspraken in de klas.	☐	☐	☐
19	Ik snap de afspraken in de klas over hoe je met elkaar omgaat.	☐	☐	☐
20	Mijn werk wordt opgehangen in de klas.	☐	☐	☐
21	Ik mag meepraten over de inrichting van de klas.	☐	☐	☐
22	Ik ga graag naar school.	☐	☐	☐

Bijlage Eenvoudige pesttest

1. De leerkracht kan besluiten een korte pesttest in de groep af te nemen. Dit kan als aanvulling op de sociomatrijs of als er vermoeden van pestgedrag is.

Hoe doe je het?

- leg aan de kinderen uit wat pesten is. Benadruk het verschil tussen pesten en plagen: plagen is gelijkwaardig: ik plaag jou en jij plaagt mij; je wordt er niet verdrietig van. pesten: een of meer kinderen tegen een kind; het duurt langere tijd. slaan schoppen schelden, maar ook uitsluiten: jij mag niet meedoen.
- zorg ervoor dat de leerlingen in toetsstand zitten als je de vragen laat invullen.
- benadruk dat het invullen **anoniem** is
- het is niet verplicht om twee maal drie namen in te vullen (als kinderen dus vinden dat er amper gepest wordt vullen ze maar 1 , 2 of zelfs geen naam in)
- het antwoord 'ik' is niet bruikbaar omdat het blaadje anoniem wordt ingevuld.
- vul het blad samen en doe het stap voor stap, dus: "Schrijf op de naam van het kind waarvan jij denk dat hij zij het meest gepest wordt."
En even later: "Als je denkt dat er nog meer kinderen gepest worden, dan mag je nu de naam van een kind dat ook gepest wordt" enz. Zo stel je dus 6 vragen.

Wat doe je met de ingevulde briefjes?

Neem een cijferlijst. Als een kind als eerste gekozen is heeft hij/zij daarmee 3 punten vul je een 3 achter de naam. Als tweede een 2 als derde een 1.

Tel de punten op. Kinderen die in een klas van 30 kinderen 10 of meer punten behalen kun je als pester beschouwen. Idem, omgekeerd bij gepesten.

Wat inleveren?

Briefjes en lijst in vak zorgbreedte.

wie pest er?

1.....

2.....

3.....

wie *wordt* er gepest?

1.....

2.....

3.....